

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

AZ E. M. K. E. brassó-, kis- és nagy-küküllőmegyei választmányának hivatalos közlönye.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek s ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi és zernesti, dicső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszú-aszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkai, segesvári és szent-ágotai kir. járásbíróságok hivatalos hirdetője.

MÉGJELENIK HETENKINT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

SZERKESZTŐSÉG:
Brassó, Csergepacz 148 sz., I. emelet, hol a szerkesztő naponként 4—5 óra között található. Kis-Küküllőmegyét érdeklő közlemények Gyöngyössy István szerkesztőhöz Dicső-Szent-Mártonba küldendők.

Kéziratok vissza nem adódnak.
KIADÓ-HIVATAL
Alexi könyvnyomdája, Színház-utca 95. szám, hova az előfizetési és hirdetési díjak bérmentve küldendők.
Hirdetések és Nyilat-tér előre fizetendő.

ELŐFIZETESI ÁR
helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve.
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 80 kr. Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor vagy annak helye 5 kr. (1—10 sor 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirdetéseknek kedvezmény. Minden egyes hirdetés után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.
Nyilat-téri közlemény sora 10 kr.

HIRDETÉSEK FELVETETNEK:
Brassóban a kiadóhivatalban. **Buda pesten,** Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus) Dukes és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát, **Bécsben:** Daube G. L. és társa Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik Oppelik, Alajos, Dukes M.; **Berlinben:** Rudolf Mosse **Frankfurtban:** Daube G. L. és társa hirdetés irodájában.

Modern nőnevelésünk.

Rég elmúlt az idő, mikor a nők osztálya durva szolgálásra volt kárhoztatva. A sokat ócsárlott evolúció egyik legszebb vívmánya, hogy mai nap a nő sem nem rabszolga, sem nem játékszer, nem is szükséges házi butor, hanem: a férj élettársa. A XIX. század fenkölt világossága: a nők oktatását nem elenzi többé, sőt fennen hirdeti, hogy az igazságot joga van megismerni minden teremtménynek, melynek képessége van hozzá. Manapság nem szenved kétséget, hogy a közoktatás nagy rendszerének fontos ágát képezi a nőoktatás kérdése is. Sőt a legújabb időben épen abban rejlik a veszély, hogy a culturnemzetek túl-hajtják ezt a kérdést s a nőoktatás mai irányzatában végzetes erővel jelentkeznek a nevelés túlzásai.

Semmi sem fontosabb, mint a női műveltség színvonalának emelése, mert a női osztály morális befolyása sokkal fontosabb a társadalomra, mint minden más befolyás. A társadalom erkölcsi irányát a nő tartja kezében s ha a nő szelleme emelkedettség nélküli, ha szíve üres, kedélye alacsony, — soha sem fejlődhet ki egészséges családi élet, soha művelt társadalmi állapot. Ezt nem nehéz belátni, mert hiszen — az anya boldogságában — minden nő, műveltségének megfelelő módon adja meg a jövő nemzedék első irányát a jóra, vagy rosszra. Azért az anyák műveltsége a köz-erkölcsök védőpalástja, a nemzeti cultura s a lelkes honfíui érzület fentartásának legszilárdabb biztosítója.

Napjainkban nem elegendő, ha a nő csak írni, olvasni, énekelni és táncolni tud, hanem el kell sajátítania mindazokat az ismereteket, melyek hivatása és életpályája szempontjából reá nézve hasznosak és szükségesek.

A nőt tehát művelni kell, hogy megért-hesse férjét s felfoghassa természetszerű hivatását. A nőnek meg kell tanulnia élni önmagáért és családjáért, mert a nő tulajdonképeni hi-

vatása mégis csak a családi élet körén belül fekszik.

Épen ez okból végzetes tévedése nőnevelésünknek, ha a nőben csakis az egyedet veszi tekintetbe s nem alkalmazkodik a nő tulajdonképeni hivatásához; nem tekinti benne a leendő feleséget és az anyát.

Érdekes és hálás tárgy volna kimutatni, hogy mai női iskoláink nincsenek tekintettel növendékeik élethivatására és sajátos nemi viszonyaira; könnyű volna bebizonyítani, hogy a mai oktatás a nőknek is szakképzést nyújt, a mi nemcsak értelmi túlterhelést eredményez, hanem egyuttal bűn a női hivatás és természet ellen. Ám ezeket a kérdéseket nem bolygatjuk, mert jelen cikkünkben kizárólag a testi nevelés silányságaira óhajtunk rámutatni.

Ha már a férfinek a testi épség teljére s a testi erők egész szívósságára van szüksége, hogy — akár materiális, akár intellectuális eszközökkel — biztosítsa családjá fenmaradását, mennyivel inkább rá van ezekre utalva a nő, kinek egészséges, szívós szervezete a hivatás-szerű feladatok megoldásának tulajdonképeni alapja.

Taglaljuk kissé állításunkat!

Nem részletezzük, noha tagadhatatlan s a családi élet tisztasága szempontjából nagyon megszívlelendő, hogy igazi boldogságot csak a kifogástalan egészségű, ép szervezett nő nyújthat; de ép oly kétségtelen, hogy az anya- és háziasszonynak is első kelléke az ép test és jó egészség. A mai lázas élet ezernyi gondjával és bajával némileg a legüdebb, legnemesebb kedélyt is megőrli, elfásítja s csak a testi épség őrizheti meg hosszabb időre a kedélyt és a szellemi erők rugalmasságát. Gyenge, beteges nők mihamar ellankadnak, kedélyük melege kialszik s az ilyen apathicus lény szenvtelen modora: hatástalan marad gyermekeire, hatástalan férjére s egész környezetére nézve. A gyenge szervezett anyában legtöbbnyire hiányzik az akarat s az erő, hogy a házi nevelés által lerakja azt az alapot, melyre a

fejlődő gyermeknek oly nagy szüksége van s melyre később az iskola bizton építhetne. Nincs meg benne a kötelesség és felelősség amaz érzete, hogy a nevelés gondjait ne iparkodják magáról lerázni, ne törekedjék teljes mértékben az iskolákra hárítani.

A beteges nő házatája is sok kívánni valót hagy hátra; az intező erő gyengeségét hamar kiérzi a ház népe s nemcsak anyagi veszteség jár nyomában, hanem az életrend szabálytalan és talán természetellenes beosztása a családtagok akaraterejét s egyéb morális tehetségeit is téves irányban fejleszti.

Mi másképp alakulna sok családi élet, ha a különben intelligens anya és háziasszony elegendő physikai erővel rendelkezne, hivatás-szerű kötelességeinek harmonikus teljesítésére?

De vajjon lehet-e őt hibáztatni? Nem inkább a ferde nevelésben rejlik-e a sajnos fejlemények oka?

Kísérjük csak figyelemmel fiatal leányaink testi neveltetését s meg fogunk győződni, hogy nevelésük minden mozzanata a physiologia legprimitívebb törvényeinek arcuzalcsapása. Már a 10—12 éves leánygyermeket merev vaspánczéba szorítják, elzárják az egészséges mozgástól, lehetetlenné teszik, hogy a test szervei természetszerűen kifejlődhessenek s a felnőtt hajadon eltörzített mellkassal, összezugorodott és deformált belső zsigerekkel, többnyire valamely vészes kór csirájával jut ama küszöbre, melyen túl természetszerű hivatása kezdődik. A vérszegény, ideges teremtés, melynek csak fiatalsága kölcsönöz némi üde zománcozt, már a házasság első idejében megtörik s ez által önmaga és családja boldogságát dúlja fel.

Mennyivel más volt a görög, vagy római nő testi képzése, hol a szabad testmozgás, a fesztelen öltözet s a testi erők tervszerű gyakorlása segítette elő a szervezet összhangzatos fejlődését? Mi más nemzedék köszöné nekik létrejöttét?

A „BRASSÓ” TÁRCZÁJA.

Visszaemlékezés a szegedi vérsnapokra.

(Egy szemtanú élményei.)

(A „Brassó” eredeti tárczája.)

1879 márcziusában lázas izgatottság vett erőt a fővároson; az emberek valamely bajjólattól megkapva, kisebb-nagyobb csoportokba verődtek össze s — mint nagy beteg közelében szokás — halk suttogással értesítették egymást az események menetéről.

Csakugyan nagy beteg volt a hazában; a legnagyobb magyar város, a Tiszamellék gyöngye: Szeged, napok óta vívódott a halállal.

A vést elodázní már nem lehetett, késő volt minden intézkedés, — a holttesteket kifogdosni még korán, mert még állt az alföld-fiumei vasút töltése s a catastropha még nem következett be. Mit tehetünk egyebet, mint hogy elszorult kebellet lestük az újabb híreket, remegve találgatva: fehér galamb-e, mely a remény zöldelő ágával, avagy fekete holló, mely csőrében az áldozat csontjával tér be mihozzánk?!

Ez időtájt — mint számosan a műgyetemi hallgatók közül — önkéntes tűzoltó voltam s néhány bajtársammal megállapodtunk volt, hogy a catastropha hírére rögtön Szegedre megyünk, segíteni, a mennyire erőnktől tellik.

Márczius 14-én este ismét sötét hírek szárnyaltak a fővárosban, miért is magamra öltém egyenruhát és siettem az eskütéri őrtanyára, hol már akkor — a kirendelt éjjeli őrségen kívül — tizenöt bajtársamat találtam egybegyűlve, kik még csak a szegedi polgármester sürgönyét várták, hogy útra keljenek.

Rendbe hoztuk fölszerelésünket, megvizsgáltuk a magunkkal viendő két csónakot, csákányt, kötelet, fáklyát, azután körülültük az őrtanya asztalait s feszült aggodalommal néztünk egymás szemébe. Megyünk — nem megyünk? ez volt a kérdés; lelkünk-ből óhajtottuk, bár honn maradhatnánk. Vontatott, halk hangon folyt a szó, utóbb egészen elnémult; egyik-másik, ültében elszenderedett s csak kevesen maradtunk ébren. Az eskütéri toronyóra egymás után kongatta el az időt, elverte a hajnali három órát is s még mindig semmi hír. Végre 4 óra felé sürgöny érkezik, pillanat alatt talpon van mindenki s parancsnokunk (H. Zs.) erőltetett nyugalommal olvassa: „Fél háromkor átszakadt a gát, a víz ellenállhatatlanul tödul a városba; Isten nevében jöjjenek azonnal. Pálffy polgármester.”

Fél hétkor, az első vonattal indultunk s délután négy órára eljutottunk Szatymazig, Szeged szomszédfaláig. Az áradás szélén állottunk, Csónakjainkat mihamar vízre bocsátottuk, minden csónakban helyet foglalt nyolcz ember, a miénkben még egy műszaki katona, a ki Budáról négy font dynamittal volt

kiküldve, hogy azt a szegedi térparancsnokságoknak kézbesítse. Kézre kaptuk az evezőket s megindultunk; hideg márcziusi szél verdeste fölhevült orcáinkat s fel-felborzolta a tengerré vált áradás tükrét, késeltetve előhaladásunkat.

Esteli hét óra volt, mikor csónakjaink az átszakadt alföld-fiumei töltés fölött elsiklottak és szemünkbe tűnt az első szélmalom, melynek csak födele emelkedett ki a vízből. Félhomályban vergődöttünk már be az első házak közé s csakhamar feltárlt előttünk a helyzet egész isszonya. Valami külvárosba jutottunk, melynek vályogból épült házai részben ereszig állottak a vízben, részben már omladozni kezdtek. A háztetőkön, hamarjában összetakolt tutajokon, üres hordókba s uszó butorokba kapaszkodva, láttuk az embert, mint küzd a szennyes árban a végzet hatalmával. A csecsemő sirásába belevegyült az anya rémes sikolya, szívreható esdeklés és istenkáromlás, csendes zokogás és a halálfélelem sivító jajja borzalmas chaossal tölték meg a levegőt. Az emberi hangok észbontó zűrzavarából élesen kirítt a házfődelekre szorult kutyák rémes vonítása.

Egy közeli templom repedező kőfalán egymás mellett gubbasztott az ember s láttunkra valóságos állati üvöltésben tört ki valamennyi; csónakjainkat kívánták s nekünk az izgalomtól haloványan, tehetetlenül kelle tovább eveznünk, hiszen kicsiny csónakjainkban magunk is folyton az elmerülés veszélyének

Mikor fogják a mi nőink megtanulni, hogy a milói Vénus azért szebb egy párisi divatbábnál, mert egészségesebb! Mikor fogják belátni, hogy a mai divatos öltözékek az inquisitio kínzó kamrájába való eszközök s a mai nap divatos foglalkozások legtöbbje: az élő és elkövetkezendő generációk satnyaságának legfőbb oka?!

Ideje volna, hogy a nők testi nevelése élettanilag helyes alapra kerülne, mert hiszen ha a férfi kénytelen tehetségeinek folytonos fejlesztésére törekedni, hogy családjának az élet színpadján helyet biztosítson, annyit nőnevelésünkől is joggal megvárhatunk, hogy a mi érdekkörünkbe vágó kötelességeit szintoly híven teljesítse.

Külföld.

A tessini zendülés nyugodt kerékvágásba tért. A szövetségi biztos azt sürgönyözte Bernbe, hogy nincsen szüksége további katonai erőre. A szövetségi kormány elhatározta, hogy mindazok ellen, kik a tessini lázadás alkalmával a szövetségi büntető törvényeket megsértették, megindítja a büntető eljárást s e végből a szövetségi ügyész és a vizsgáló bíró Tessinbe utaztak. Rossi kormánytanácsos gyilkosa valószínűleg Olaszországba menekült s minthogy politikai büntettről van szó, valószínűtlen, hogy a svájci kormány annak kiadatását követelje.

A szövetségtanács hozzájárult a tessini szabadelvűek felebbezéséhez, miért is a szövetségi biztos október 5-ére tűzte ki az alkotmány módosítására vonatkozó népszavazást.

Berlinben nagy feltűnést keltenek bizonyos londoni táviratok, melyek azt állítják, hogy Németországnak bogamójói helyettes birodalmi biztosa megengedi a rabszolgák vételét és eladását, sőt hogy német hivatalnokok felügyelete mellett nyilvános rabszolga-árverést tartottak. A „Times” valóban állítja e hírt s azt hiszi, hogy ez az eljárás az arabs elemeknek a német partvidékre való bevonására irányul.

A francia-orosz barátkozás újabb nyilvánulásaival találkozunk a lapokban. Ferron tábornok poharat üritett az orosz testvér-hadseregnek, mely egy-magában elég erős arra, hogy a szövetségeket felbontsa. Khabalov kapitány megerősíti a rokonszenvet, melylyel az orosz hadsereg a francia iránt viseltetik s azután orosz szokás szerint földhöz vágja poharát.

Olaszország kormányválság előtt állott, minthogy Crispi miniszterelnök és Seismit-Doda pénzügyminiszter között az udinei eset révén (hol irredecentista felköszöntők mondtak) feszültség állott be. A pénzügyminiszter erre leköszönt s lemondását a király f. hó 16-án elfogadván, a kormányválság is véget ért.

Lissabonban a kamara f. 15-iki ülésében terjesztették elő az Angliával kötött egyezményt, mely a közvéleményt annyira nem elégíti ki, hogy óriási

voltunk kitéve. A szűk utcákon alig birtunk átvérgetni; gerendák, födélrészek, gazdasági eszközök és bútorok valóságos torlaszokat emeltek utunkba, melyeket csakánnyal, baltával kelle előbb szétszórunk.

Végre elértük a városházát s a kaszárnyává lett tanácssteremben jelentkeztünk a polgármesternél. A megindulás könnye pergett végig a tisztas férfiú ősz szakállán, mikor parancsnokunkkal kezét fogott. „Isten hozta önöket, Uraim! Önök az elsők, kik messze földről megjelentek, hogy e szerencsétlen város lakóinak segédkezet nyújtsanak. Fogadják köszönetemet s munkára fel!” — volt a polgármester üdvözlése.

Azután csónakokat szereztek s minden csónakban két önkéntes tűzoltó és egy lámpát tartó városi hajdu helyezkedvén el, haladéktalanul megkezdődött a mentés munkája. A mellénk rendelt városi hajdu kalauzolása mellett bejártuk az utcákat s szedtük az embert fáról és háztetőről, ablakon keresztül s a vízből, a hol találtuk. A város különben fényesen ki volt világítva, mert hat helyütt nagy tűz volt; az árvíz hyénái gyujtogattak, hogy a zavarosban halász-hassanak.

Reggeli három óráig dolgoztunk s ezalatt négyszer telt meg csónakunk agyonfázott és kétségbeesett emberekkel és négyszer ürült ki a városháza kölépcsőzetén, hogy onnan másnap az új-szegedi partra szállíttassanak tovább.

(Folytatása következik.)

zaj és verekedés támadt, mire az elnök az ülést fel-függesztette.

Kálnoky gróf külügyminiszter Oderbergbe utazott, hogy csatlakozzék ő felsége kíséretéhez, ki Borszlóba utazik.

Belföld.

A székelyhidi gyakorlat tovább folyik. Folyó hó 15-én Ér-Olaszi körül, a székelyhid-margittai uton találkozott össze a két hadtest, az ütközet azonban eldöntetlen maradt. Ő felsége az északi, leginkább engagirozott szárnyánál, csaknem két órán keresztül kísérte figyelemmel a harcot.

Figyelemreméltó mozzanat gyanánt emelik ki a tudósítások, hogy a füstnélküli lőpor kitűnőnek bizonyult; a leghevesebb tüzelés dacára a legkisebb füst sem volt észrevehető s nem lehetett tájékozódni, mely oldalról tüzeltek. E körülmény bizonyára az egész harcászati rendszer újjáalakítását fogja maga után vonni.

Délután több óráig tartó megbeszélés volt, melyen egyhangulag kiemelték, hogy a csapatok kinézését, kitartását és magatartását nem lehet eléggé dicsérni.

Ma vannak a záró gyakorlatok s azután ő felsége Németországba utazik, az ottani hadgyakorlatok megtekintésére.

Ugron Gábor teljes erőből folytatja actióját. Hoitsy Pál kíséretében ugyanis f. hó 14-én Gyomára érkezett, hol először Hoitsy Pál tartotta meg beszámolóját, kijelentve, hogy csatlakozik az Ugron által kezdeményezett actióhoz, — azután Ugron szólalt fel s hosszasan polemizált ama vádak ellen, melyeket Nagy-Körösön hoztak fel ellene; végül kifejtette a 48-as elvek politikai jelentőségét.

Ugron fejtegetését nagy lelkesedéssel fogadták a gyomaiak. Budapestről és az ország különböző részeiből üdvözlő-táviratok érkeztek a pártfelek részéről Ugronhoz, biztatván őt a megkezdett munkának kitartó folytatására. Az üdvözlők közt van Unger Alajos, Komjáthy Béla, Matkovics Tivadar és Czirer Ákos; ez utóbbi azonban kijelenti, hogy a közigazgatási reform kérdésében eltérő nézetei vannak.

Úgy látszik, hogy Ugron pártja csakugyan gyarapodik, dacára a nagy-körösi demonstrációnak s Polónyi föllépésének, ki az alelnökségről lemondott — valószínűleg abban a reményben, hogy példáját Ugron is követni fogja s az új választásnál majd csak sikerül leszavazni a purificationalis kísérletet.

Az alduai Vaskapu munkálatait f. hó 16-án megkezdtek. A magyar miniszterelnök Orsován üdvözölte a szerb minisztereket, azután a munkálatok színhelyére siettek. Baross Gábor miniszter sajátkezűleg indította meg a munkát, a mennyiben megnyomván egy kis csontgombot, mely robbantó készülékkel volt összekapcsolva, nyomban valóságos mennydörgés rázkódtatta meg a Dunát s a vízből kiemelkedő szikla recsegve-ropogva omlott a folyam fenekére. A társaság azután a Herkulesfürdőbe rándult, hol ünnepélyesen fogadtatott s a miniszterelnök által adott ebéden Magyarország és Szerbia barátságát pecsételték meg.

Az árvíz veszély csökkenőben van. Budapesten f. hó 18-án reggel 6,2 méterre emelkedett a Duna, délből azonban apadni kezdett s estig 5 centiméterrel szállt alább. Pozsonynál 45, Komáromnál pedig 9 cm.-t apadt a víz.

Gromon Dezső honvédelmi államtitkárnak a II. osztályú vaskorona-renddel történt kitüntetésé alkalmából, tegnap fejezte ki szerencsekívánatait a honv.-minisztérium személyezte.

Baross a székelység érdekében.

Nagyfontosságú leiratot intézett Baross Gábor miniszter a székely megyék főispánjaihoz, melyet alább egész terjedelmében közlünk.

Nemes, hazafias munkára vállalkozik a tevékeny miniszter, midőn módját keresi annak, hogy miképen lehet és kell megakadályozni, illetve Románia helyett az ország belseje felé terelni a székely kivándorlást.

A rendelet így szól:

„A külföld és jelesen a Románia felé irányuló kivándorlás már hosszú idő óta állandó baját képezi a székely népmozgalomnak.

Ezen ügy úgy a sajtóban, mint a társadalmi téren is már régebb idő óta megbeszélés tárgyát képezte nyíltan, gyakorlati eredmény azonban mai napig alig volt elérhető.

Az ügy fontosságánál és annak főképp ipari és közgazdasági jelentőségénél fogva kötelességemnek ismerem azzal behatódobban foglalkozni s azt különösen oly irányban tenni megfontolás tárgyává, hogy lehetséges-e és minő eszközökkel lehetséges ezen jobbára munkakeresésen alapuló vándorlási áramlatot kelet, illetve Románia helyett, inkább nyugat felé, vagyis a magyar korona országainak belső területére irányítani és ezt az annyira becses, nemzeti szempontból is fontos népet hazánk és nemzetünk számára megtartva, értékesíteni?

Ennek lehetősége az illető tényezők rendszeres együttműködése mellett, előttem gyakorlatilag annyival is inkább keresztülvihetőnek látszik, miután most már az új személydíjszabás következtében a foglalkozás keresés lehetetlensége, melyet eddig a magas utazási költségek okoztak, mondhatni teljesen megszűnt. A jelenleg fenálló igen mérsékelt személyszállítási díjak ugyanis alig képezhetnek most már nehézséget arra nézve, hogy a legszerényebb anyagi viszonyok közt levő székely iparos, vagy munkás is, az ország bármely vidékére eljuthasson és hogy a megélhetés és anyagi gyarapodás eszközeit itthon is megtalálhassa, nem kellvén e miatt a külföldre vándorolni és idővel ott, lehet, jólétet szerezni, de ezzel aranydrága nemzetiségét esetleg elveszteni.

Hogy pedig még vannak itthon is a megélhetésnek bőséges módjai, csak azon tényekre utalok, hogy sajnosan tapasztalható, miszerint nagyobb vállalatokhoz, építkezésekhez, ipari és gyári foglalkozásokhoz még mindig jelentékeny számmal hozatnak be munkások külföldről, a mi azt mutatja, hogy az ország számos vidékén hasznot hajtó foglalkozás bőven található.

De azt is tapasztalom, hogy a gyárak keletkezése és ezek által a munkás kéznek nagyobb mérvű igénybevétele következtében, mezőgazdaságunknak is fokozottabb mérvben kell — legalább az ország egyes részeiben — munkás-hányynyal küzdenie.

Időszerűnek tartom Méltóságod figyelmét mindezekre felhívni, eleve kijelentvén, miszerint azon mindenesetre csak elismerést érdemlő törekvés, hogy a székely népnek az ország határában belül foglalkozást kereső tagjai céljuk elérésében a lehetőségig támogattassanak, a magam részéről elősegíteni kötelességemnek ismerném és hogy a szükséghez képest az ország határain belül munkakeresés céljából utazó székely iparosok, illetve munkások részére a jelenleg fennálló olcsó személyszállítási díjaknak s esetleg munkaeszközök szállítási díjainak még további mérséklésére is hajlandó volnék.

A jelzett irányban és a fentebbiek kapcsán tehát a következőket ajánlom Méltóságodnak:

1. Tény, hogy már is fontos közgazdasági tényezőt képező több nagyobb gyárral birunk s ezenfelül örvendesen tapasztalható, hogy újabb és több jelentékeny gyár van keletkezésben.

Ezen gyáraknál jó munkás elemek, szorgalmas iparos munkások állandó, biztos keresetforráshoz juthatnak s én kész örömmel nyujtanék segédkezet a székely vármegyéknek oda irányuló törekvéseikhez, hogy a székelységnek ipari foglalkozásra, gyári munkásságra hajlammal bíró tagjai ezen gyáraknál leendő alkalmaztatásukat illetőleg céljuk elérésében lehetőleg elősegíttessenek.

2. Az ipari és kereskedelmi pályára képességgel és kedvvel bíró székely ifjakat, jelesebb s kiválóbb iparosoknál kiképzés végett leendő alkalmaztatásukat célzó törekvéseikben szintén hajlandó volnék támogatni s esetleg a rendelkezésemre álló anyagi erők mérvéhez képest ösztöndíjakban is részesíteni.

3. Kiváló gondot és figyelmet kívánok fordítani arra is, hogy a székely vármegyék területén oly iparágak létesíttessenek, melyeknek természetes alapfeltételei a helyi viszonyokban megadva s a melyek iránt a lakosságban is a hajlam feltalálható; nemkülönben arra, hogy a már létező iparágak fokozatosan fejlesztesse, illetve megszilárdíttassanak, a gyártmányok eladása lehetővé tétessék, illetve megkönnyíttessék.

Minthogy azonban ezen intenciók legsikeresebben a társadalmi tevékenység terén valósíthatók meg, számíthatni vélek Méltóságodnak ugyanezen szellemi áthatott buzgó tevékenységére és hazafias közreműködésére.

4. A székely vármegyék területén kívül eső mezei munkára való utazás tekintetében, úgyszintén netaáni telepítések megkönnyítése érdekében a magam részéről szintén kész vagyok lehető támogatást nyujtani mindabban, a mi hatáskörömbe esik.

Mindezeket csak általánosságban kívántam jelezni, mint oly módozatokat, melyek ezen figyelmet

érdemlő kérdés kíváncsi megoldásánál beható megfontolás tárgyát képezhetik s a bajt ha nem is teljességben, de legalább részben orvosolni képesek.

Egyébiránt a baj orvoslásának módzatai legcélszerűbben és eredményesen csakis a helyi viszonyok gondos megfigyelése alapján ismerhetők fel.

Énnélfogva midőn ezen ügyet, tekintettel annak közgazdaságilag nagy fontosságára, az általam jelzett irányban is Méltóságod figyelmébe ajánlanám, felkérem egyuttal, hogy nevezetesen a helyi viszonyoknak, valamint egyes vidékek népességi, ipari és egyéb közgazdasági viszonyainak állandó és gondos megismerése alapján, úgy a vármegyének hivatalos keretében, mint a társadalmi tevékenység útján is saját hatáskörében is kezdeményezni, buzdítani és közreműködni, különben pedig a fenforgó viszonyokra nézve engem tájékoztatni és a fölvetett kérdés gyökeresebb megoldásához vezető konkrét javaslatait hozzám fölterjeszteni szíveskedjék.

Megjegyzem végül, hogy hasonló felhívást intéztem a többi székely vármegyék főispánjaihoz, ugyancsak az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesülethez és a Székely művelődési és közgazdasági egyesülethez.

Budapest, 1890. augusztus 20.

Baross.

NAPI HIREK.

Hangverseny. Az említettük Heszhaimer Popper hangversenyt a következő hét folyamán mindenesetre megtartják. Heszhaimer Leontina asszony, ki a 70-es évek elejétől fogva nem lépett fel Brassóban nyilvánosan, Jassyban, hol évekig működött, kitűnő hírben áll s nagy kedveltségnek örvend. Több alkalommal nevezetes művészekkel, így egyebek közt Ondricekkel lépett fel. A jelzett estén kétségtelenül be fog bizonyulni, hogy Popper F. úrban, városi zenekarunk új tagjában kiváló gondoskálást bírnak; mi annál örömdetesebb, mint hogy Brassóban húsz év óta nem lépett fel e lelkes hangszerhoni művelője. Popper úr: híres névrokona, Popper Dávid tanítványa. Az érdekes programra, mely jeles baytonistánk, Popovici tanár úr közreműködése felől is hírt ad, még visszatérünk. Jegyek már előzetesen kaphatók Zeidner H. könyvkereskedésében.

Kis-tétényi Walther Béla urat, állami főreáliskolánk rendes tanárát s lapunk volt szerkesztőjét a vall. és közoktatási minister végleg megerősítette állásában.

Újabb adakozások a csángó-szoborra. V. J. Brasó 5 frt., a brassói magyar kaszinó 25 frt., Fellner Lajos 2 frt. Összesen 32 frt. E lapok 103-ik számában ki volt mutatva 174 frt. 61 kr. Az adakozások főösszege 206 frt. 61 kr. A csángó szobor mintája Zeidner kirakatában megtekinthető. Az adakozóknak szíves köszönetét nyújtja: Koós Ferencz, kir. tan. tanfelügyelő.

Véres öklöző vas. A Predealról jövő gyorsvonat egyik félreeső helyén egy véres öklözővasat találtak, melyet átadtak a rendőrségnek.

A király és Apponyi Albert gróf. Ellenzéki lapok írják: „Mint minden alkalomkor, úgy most Nagyváradon való látogatása alkalmával is kitűnő figyelemben részesítette ő felsége Apponyi Albert grófot. Mindenkinél feltűnt az a határtalanul szívélyes modor, melylyel a király a cercle alatt gróf Apponyi Alberthez közeledett. A bihari és szomszédos törvényhatóságok küldöttségei közt érkezett a békésmegyei deputáció s ennek keretében gróf Apponyi Albert is, mint megyéje megbízottja. Ő felsége úgy csinált utat magának Apponyihoz, hogy a közötte és Apponyi között álló urakat egytől egyig megszólította — minden bemutatást mellőzve — s mikor ilyenformán „átbeszélte” magát a tömör emberfalon, végtelenül kegyes, nyájas, mosolygó arczczal fordult Apponyihoz: — Nagyon örülök, hogy itt látom. Melyik fürdőn töltötte a nyarat? Apponyi röviden megnevezte a fürdőt, de a király nem elégedett meg ezzel. — S használt-e a fürdő? — kérdezte tovább ő felsége, szemlátomást hosszasan akarva Apponyival beszélgetni, mint a küldöttségek eddig megszólított tagjaival. Apponyi igenlő feleletére nagyon jószagos arczczal így válaszolt ő felsége: — Örülök, hogy egészsége teljesen helyreállt. Ezután a legközelebb álló deputátust szólította meg. A király kitűnő, szívélyes magatartása Apponyival szemben annyival nagyobb feltűnést keltett, mert Tisza Kálmán, a ki majdnem ő felsége közelében, a legelső sorban állt, még mindig nem részesült volt királyi megszólításban s észrevehető türelmetlenséggel várta,

hogy a beszélgetés véget érjen. Az udvari ebéd után a király cerclet tartott. Hosszasan beszélt Zichy gróf főtárnokmesterrel, de jelentéktelen tárgyakról. Apponyival rendkívül halkan váltott szót, úgy, hogy a legközelebb állók sem hallották, miről. Apponyi gróf, a kit megkérdezett egyik hírlapíró, mosolylyal mondá: „Csak két eset lehet, tudja ön. A király kérdése vagy privát, jelentéktelen, melyet elmondani fölösleges; vagy fontos, a mit meg elárulni nem szabad!” Nem is árult el semmit. — Mi azonban megsúghatjuk a nagy titkot; ő felsége bizonyára azt kérdezte Apponyitól: „Ugyan mikor határozza el már magát hogy átvegye a miniszterelnökséget s megmentse a hazát?”

A torjai kénbarlang újabb áldozatai. Jancsó Sándor kézdivásárhelyi lakos Anna nevű, mintegy 20 éves leánya egy vak leány-ismerősével megfogadták Bende ozsdolai fuvarost, hogy szállítsa fel őket a torjai „Büdös” kénbarlanghoz, hogy onnan maguknak szemfájás elleni cseppeket hozzanak. E hó 12-én el is mentek oda, de egyikük sem jött haza. Jancsó Anna és a vak leány valószínűleg elébb estek áldozatul a fojtó kőgőznek s Bende fuvaros valószínűleg kimenteni igyekeztén őket, maga is odaveszett. E szerint a felügyelet nélkül lévő barlangnak három újabb áldozata van.

Érdekes párhuzam. A mióta a czárt Rovnóba várták, a Galiciából jövő utasok előtt el van zárva az út, mely a kis-oroszországi határvárosba vezet. A galicziai határtól kezdve egész Rovnóig minden úton 20—50 lépésnyire katonai őrszem van, míg a lovas határőrök és a kozákok éles tölténnyel a határ körül lovagolnak és a legszigorubb felügyeletet tartanak. A városba csak az odavaló lakosokat eresztik be, vagy olyan polgári személyeket, kik a rovnoi polgármestertől igazolvánnyal bírnak. De a legerősebb közbiztonsági rendszabályt csak a czár megérkezésekor hajtották végre. Egyetlen rovnoi lakosnak sem volt szabad f. hó 8-án reggel lakását elhagynia. A háztulajdonosoknak kora reggeltől házaik előtt őrt kellett állaniok és mindenért felelőssé tétettek. Az utcákon, melyek a vasutól a czár lakásáig vezetnek, reggeltől kezdve sort állottak a tábornokok, tisztek, a csendőrök és a rendőrök. Ebben az utcában a lakóknak nem volt szabad kinyitaniok az ablakot, s csakis bezárt ablakok mellett nézhették a felvonulást. — A magyar király ellenben gyalog, mindenféle kíséret nélkül jár népe között olyan időben, mikor egész Debreczenben az összes katonaság 16 honvédtisztból s 8 közlegényből állott és az összes kaszárnyákból vén asszonyok nézegettek ki.

Tiltakozó munkásgyűlés volt tegnapelőtt Budapesten a külső Dob-utca 33. sz. a. vendéglő helyiségében. Az általános munkáspárt hívta egybe a dognáskai bányamunkások ügye miatt, a kiknek tudvalevőleg, midőn bérfölemelést kérlemeztek a bányáuzem vezetőségénél, az odavaló szolgabíró azt mondta: „ha nem tudnak megélni, egyenek kutya-húst és zabkenyeret.” Körülbelül kétszáz munkás volt jelen a gyűlésen, melyen dr. Csillag Zsigmond elnökölt. A főkapitányságot Tóth rendőrfogalmazó képviselte. A gyűlés határozatilag kimondta, hogy a „dognáskai és moravicza-vaskói bányamunkások ügyét magáévá teszi és megbontránkozva tiltakozik ama gyalázatosak eljárása ellen, kik durva és minden emberi érzésből kivetkőztetett módon a dognáskai és moravicza-vaskói bányamunkásokban az egész munkásságot megsértették.” A brassói munkáskör üdvözlő levelet intézett a gyűléshez, melyben kijelenti, hogy csatlakozik a gyűlés határozatához. A levél felolvasása után zajosan megéljenztek a brassói munkásokat.

A király parancsa. A király tudvalevőleg gyakran igen sebesen szokott beszélni.

Egy ízben megjelenik termének ajtajában s kiszól az adjutánsához:

— Staatsrath Braun! (Braun államtanácsost kívánta.)

Az ő sebességével azonban ez körülbelül így hangzott:

— Strabraun.

Az adjutáns nem értette, de kérdezni a legfőbb úrtól, nem etiquette; különben is ő neki nem az a dolga, hogy a dolgot megértse, hanem csak hogy tovább adja a szolgálattelvő kamarásnak:

— Tra Braun! Gleich in diesem Moment!

A kamarás rohan és egy alantasabb udvari tiszttel tudatja, hogy ő felsége mit kíván:

— Trábra!

Az udvari tiszti lihegve fut, míg ismét egy közeget talál:

— Rábra!

Senki sem tudja már ekkor, mi ez; zavartan lótnak-futnak, egyik a másiktól kérdezni, mi lehet.

Föl és lefelé jár szájról-szájra a találgatás, míg végre az istállómester rábukkan.

— Hát persze! Ez a Rába. (Igy hiják az egyik mént, a melyik a kisbéri ménesből került a királyi istállóba.) A Rábát óhajtja ő felsége.

S meggy megint fölfelé a nagyobb-nagyobb udvari emberek füle, szája útján az üzenet, hogy „készen van.”

Ő felsége türelmetlenül szól ki ismét:

— Hát mi van vele?

— Készen van, — feleli az adjutáns, ki csak ennyit tud az egészből.

— Hát hol van? nem értem.

Rohan ismét az adjutáns s kérdi a közegektől, hogy „hol van” s ugyan azon retortán jön a válasz; az adjutáns legott jelenti a királynak:

— A udvaron van.

— Az udvaron? — csodálkozik ő felsége. — Hát mit csinál ott?

— Fel van nyergelve.

— Kicsoda? — kérdi a felség meglepetve.

— Ő, — feleli az adjutáns találmra, mert még most sem tudja, miről van szó.

— Mit beszél ön itt nekem össze-vissza? Braun állami tanácsos fölgyergelve! Ki hallott ilyet! Szaladjon le hamar és hozzon nekem kimerítő jelentést e bolondságról.

A kimerítő jelentés megtörtént s ő felsége jóízűen mosolygott rajta, valamint az egész udvar, kivén talán magát Braun államtanácsos urat, a ki igen komoly ember arra, hogy ilyen tréfákat csináljanak vele, a ki azonban még sem olyan mérges ember, mint Toldi Miklós uram volt II. Lajos udvarában, hogy a héttollu buzogányával fenyegette meg a király udvari gyerekeit.

A Bismarck-Ábrányi-féle ügy még folyton napirnden van. Nem rég Kalbe töképezés kinyilatkoztatta, hogy ő, mint Bismarck környezetének egyik tagja teljes lehetetlenségnek tartja, hogy Ábrányi Emil a jelzett időben Bismarckkal beszélhetett volna. Ábrányi persze hazugnak nyilvánította. Most az „E-s” f. hó 12-iki számában ismét tovább bonyolódik a cselekmény, a mennyiben Ábrányi Emil Bismarck-interviewjének ismeretes ügyében Bismarck Vilmos gróf levelet irt Budapestre lovag Marciányi Györgyhez, a melyben következőleg szól:

„Hannover, 1890. szeptember 9.

Igen tisztelt uram!

Ábrányi úr az én nevemmel visszaélt. Én őt sem meg nem hívtam, sem ajánlólevelet nem küldtem neki, egyáltalában nem intéztem hozzá egy sort sem. Ki van tehát zárva, hogy ő egy tölem való s neki szóló levélnek a birtokában lett volna. Neve az általa most juliusban kibocsátott első közlésig ismeretlen volt előttem.

A legkitűnőbb tisztelettel

Gróf Bismarck Vilmos.

Bismarck Vilmos gróf levelére Ábrányi Emil a következő választ teszi közzé:

„Gróf Bismarck Vilmos úr hozzám intézett levelének tartalma f. évi julius hó 26-án jelent meg a magyar hírlapokban és e közleményt átvették a németországi lapok is. Gróf Bismarck Vilmosnak akkor módja lett volna rögtön kijelenteni, hogy a levél tartalma koholmány. Ezt nem tette. De most, szeptember 9-én, tehát hat hét múlva, mikor biztos tudomása van arról, hogy a levél többé nincs birtokomban, tehát bizonyítékul magam mellett nem használhatom, most egy Marciányi György nevű úr ösztönzésére kijelenti a levélnek nem létezését. Ha nem férhettem hozzá az apához, a ki detektívekkel bástyázta magát körül, remélem, hozzáférhetek a fiúhoz, — annak a kinyilvánításával, hogy lovag Marciányi György úrhoz intézett állítása hazugság. Szükségesnek tartom egyuttal lovag Marciányi György úr magatartását is jellemezni. Ez az úr még akkor, mikor a „Budapesti Újság”-ot szerkesztettem, egy cikket küldött be hozzám, melyre ő nagy súlyt fektetett, mely azonban jelentékeny fogyatkozásai miatt közölhető nem volt. A lovag úr többször ostromolt a cikket visszaküldése végett, de e kíváncsatát nem teljesíthettem, mert a kézirat a többi hasznavehetetlen kézirat tömegében elkallódott. A lovag úr most elég gentleman úgy állani bosszut rajtam, hogy Bismarck Vilmos gróf háta mögé bujik és a gróf úrtól orozva kieszközölt nyilatkozattal támad ellenem az „Egyetértés” hasábjain. A lovag úr büszke lehet eljárására, de én kénytelen vagyok szemébe mondani, hogy én ezt az eljárást impertinens denunciaciónak tartom.”

Lovag Marciányi György Ábrányi Emil ezen nyilatkozatára a következő nyilatkozattal válaszol az

„Egyetértés“-ben: „Ábrányi Emil azt hiszi, hogy mint nálunk minden ügyet, úgy a Bismarck-interview dolgát is more patrio lovgias affaire-rel elintézheti. Most családik. Mi most sem pisztolyra, sem kardra nem mérközhünk egymással. Lábam az orvosok véleménye szerint még legalább 8—10 hónapig lesz vas-sinek közé szorítva s így én testileg képtelen vagyok a mérkőzésre, Ábrányi Emil pedig erkölcsileg. Majd ha mindketten felgyógyulunk, találkozhatunk.

Lovag Marciányi György.“

Bérelt lovagok. Londonban most már nemcsak garde-dames-okat lehet bérelni, hanem jobb családokból lovagifjakat is lehet fogadni, kik a zsebpénzre meglehetősen rászorúlnak. Erre a célra már alakult egy ügynökség is, mely magános hölgyeknek kísérő lovagot szerez a bállokba és mulatságokba. A díj egy napra 5 font sterling, avagy 1 órára 1 font. Ezeknek vagy lordok, vagy bárók gyermekeinek, vagy hadseregbeli és hadi tengerészeti tiszteknek kell lenniök és ki kell mutatni, hogy a leghíresebb szabók-nál készítették öltönyeiket. Ha valakinek rendjele van, a díjat 20 százalékkal emelik. Az olcsóbb lovagokat 50 shillinggel fizetik napjára, avagy 10 shillinggel óránként. A hölgyek fizetik a frissítőket is és a vacsorát.

Debreczeni apróságok. A népiünnepélyen történt. Egy paraszt ember javában evett az ökörhúsból, mikor odajön hozzá a másik.

- Adjik nekem belőle egy hatosért.
- Nekem is kevés.
- Hát kettőért adjik egy falatot.
- Minek kellene olyan nagyon?
- Emléksül akarom megenni.
- Úgy már adok, tegye el kend a hatosát.

Közgazdaság.

Bőriparkiállítás a budapesti kereskedelmi muzeumban. A kereskedelemügyi m. kir. minister úr ő excellenciájának magas meghagyása folytán a brassói kereskedelmi és iparkamara a bőriparosokhoz a következő felhívást intézi:

A budapesti kereskedelmi muzeum által a városligeti iparcsarnokban a kereskedelemügyi m. kir. minister úr ő excellenciája utasítása következtében rendezett hazai bőriparkiállítás f. évi szeptember hó 3-án megnyílt.

Ezen kiállítás egyik eredménye gyanánt várható, hogy az érdekelt iparosok megtekintsék és beható tanulmányozás tárgyává tegyék, minthogy a kiállítás valóban figyelemreméltó és különösen a kiállított se-

gédgépek igen tanulságosok, kivált a bőripar terén működő kisebb iparosokra nézve.

Ennélfogva mindazon iparosoknak, a kiknek szakmájuk a bőripar, a legmelegebben ajánljuk, hogy ezt az alkalmat szakmabeli ismereteik a hazai bőripar termelvényeivel való bensőbb megismerkedés kibővítésé czéljából ragadják meg.

A kiállított segédgépek a nap néhány óráján át teljes működésben vannak és az általuk végezhető műveletek szakszerűen megmagyaráztatnak, minélfogva az iparosok ezek működéséről gyakorlatilag is meggyőződhetnek.

Ennélfogva komoly kötelességünknek tartjuk, az érdekelteket ismételten felhívni, hogy ezen kiállítás tanulmányozását, melyből a hazai bőripar állása egész változatosságában kivehető — szívökön hordva, minél előbb ránduljanak fel a fővárosba a budapesti kereskedelmi muzeum látogatására.

Brassó, 1890. szeptember hó 12-én.

A kereskedelmi és iparkamara.

Hirdetmény

a fillozerás szőlőknek a gyéritő eljárás utján való fen-tartásához szükséges szénkének, fecskendő készülékek és szénkének tartányok mily módon való beszerzésére vonatkozólag.

(Vége.)

VI. Kölcsönvett állami tartányok vissza-szolgáltatása.

Mindaz, a ki nem a saját tulajdonát képező, hanem állami tartányban vásárol szénkéneget, terit-vényt állít ki a raktárkezelőnek azon kölcsönnyert tartányokról, melyekben a szénkéneget átveszi és kötelezettséget vállal arra nézve, hogy a tartányt azonnal a gyérités befejezte után, de mindenesetre legkésőbb az átvételtől számítandó három hónap lejártával, teljesen jó állapotban, bérmentve vissza-küldi azon raktárba, mely a szénkéneget kiszolgál-tatta, egyszersmind kötelezi magát az üres tartánynak a raktarból a gyárba való visszaszállításával járó költségeket is megtéríteni.

A ki ezen kötelezettségének eleget nem tesz:
a) mindaddig, míg a tartányt vissza nem küld-te — további megrendelésének figyelembe vételére nem számíthat;

b) az átvételtől számítandó három havi határ-idő lejártával olyannak tekintetik, mint aki az addig vissza nem küldött tartányokat megvásárolta s ennél-fogva a raktár — az ő költségére — a visszatartott-hoz hasonló új tartányokat szerez be, melyek ára főle beszédek; és pedig: az 500 kgos tartányok ára

fejében 50 frt, az egy métermázsás és a 25 kgos tartányokért pedig a jelen hirdetmény V. 2. a) b) c) és V. 3. pontja alatt megállapított összegek;

c) Amennyiben a kölcsönvett tartány sérült ál-lapotban küldetnék vissza: az illető raktárkezelőség a tartányt az érdekelt fél költségére kijavíttatja.

VII. Bizományi raktárak felállítása.

Felhívatik végül az érdekeltek figyelme arra, hogy a jelen hirdetmény III. pontja alatt jelzettek-hez hasonló bizományi raktárak felállítását a minis-terium mindazon érdekelt borvidékeken engedélyezni hajlandó, melyeknek közelében még ilyen raktár nem létesített és a hol a felállítandó raktár keze-lésére akár valamely hatóság, akár pedig az illető vidék védekezési szövetkezete, avagy gazdasági, vagy borászati egyesületre vállalkozni hajlandó; akként, hogy — anyagi felelősséget vállalva a bizományba nyerendő eszközök és anyagok értékeért — egyszers-mind kötelezi magát arra, hogy a raktárt a ministe-rium által előírandó elszámolási módzatok mellett fogja kezelteni.

Budapest, 1890. augusztus 10.

Földmívelésügyi m. kir. miuisterium.

Vonatindulások. a) Budapest felé: vegyes-vonat reg. 4 óra; gyorsvonat délután 2 óra 43 perc-zkor; személyvonat este 10 óra 32 perczkor, b. Bu-karest felé: személyvonat 5 óra 30 perczkor reg-gel; gyorsvonat d. u. 2 óra 33 perczkor; vegyesvonat 9 ó. 48 perczkor d. e. **Vonatérkezések** a) Budapest felől: személyvonat reggel 5 óra 20 perczkor; gyors-vonat d. u. 2 óra 23 perczkor; vegyes vonat este 10 óra 31 perczkor; b) Bukarest felől; gyors-vonat d. u. 2 óra 13 perczkor; személyvonat 10 óra 5 perczkor este; vegyes vonat 5 óra 50 perczkor délután; pénteken reggel 7 óra 23 perczkor külön-vonat érkezik Predeáról.

Brassói piaci árak.

— Az első erdélyi bank jelentése. —

Brassó, 1890. szeptember hó 18 án.

Román papirpénz à 20 frank	8.80	vétel 8.85	eladás
„ ezüstpénz à 20 „	8.75	„	8.80
Napoleon'd'or (aranypénz) . . .	8.84	„	8.89
Török lira	10.10	„	10.15
Arany	5.28	„	5.33
Orosz papirruble	142.—	„	144.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. Vajna Gábor.

Társszerkesztő:

Kis-Küküllőm. részéről: Gyöngyösy István (D.-Szt.-Márton)

Laptulajdonos: Harmath Lajos.

Kiadó: Alexi könyvnyomdája

HIRDETMEÉNYEK.

Szám 3801.—1890.

Árlejtési hirdetmény.

A brassói kir. törvényszéki fog-ház udvarán lévő nagyobb pöcze-gödör átalakítandó lévén, ezen mun-kálattal az fog megbizatni, ki mint vállalkozó kedvezőbb ajánlatot tesz; ezen célból a brassói kir. ügyész-ség hivatalos helyiségében folyó évi **szeptember hó 30-án** d. e. 10 órára árlejtés tűzetik ki, oly megjegyzés-sel, hogy a költségvetési előirányzat és árlejtési föltételek a kir. ügyész-ségnél a hivatalos órák alatt bete-kinthetők.

A kir. ügyészségtől.

Brassó, 1890. szeptember 10.

Phleps Frigyes,
kir. ügyész.

Sz. 428.—1890.

(295) 2—3

Hirdetmény.

Brassó vármegye közigazgatási bizott-sága az 1890. évi szeptember hó 10-én kelt 474. sz. rendeletével a Brassó méh-kerti utnak, valamint a Keresztényfalva-Vidombák-höltövényi út a méhkeretek és Vidombák község közötti szakaszának ki-építését 8500 frt, illetve 3500 frt összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok foganatosí-tásának biztosítása czéljából az 1890. évi **szeptember hó 26-ik** napjának délelőtti 10 órájára a Brassó vármegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tar-tandó zárt ajánlati versenytárgyalás hir-dettenik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtá-sának elvállalására vonatkozó, az enge-délyezett költség után számítandó, s a részletes felételekben előirt 5%-nyi bá-natpénzzel ellátott zárt ajánlataikat a kitűzött uap d. e. 9 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább, érkekezzenek beadni. mivel a későbbben érkezettek fi-gyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó művelet s részletes föltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponkint meg-tekintethetők, valamint az árlejtési feté-telek is. Ezen két útvonal kiépítésének elvállalása czéljából külön-külön ajánlat is tehető.

Brassó, 1890. szeptember 13.

Brassómegyei m. kir. építészeti
hivatal.

ELADÓ TÖLGYFA.

A szászhermányi tölgverdőből,
mely a községtől 3 kilométer tá-volságra van, — tölggyfa adatik el-méterőle 3 frt 60 krral.
Az utalványok a községi irodá-ban adatnak ki.

(292) 3—3

EGY OKLEVELES ÓVONÓ

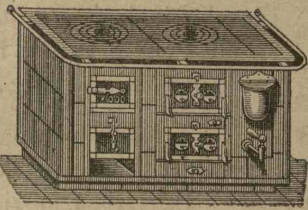
(német) hajlandó szabad óráiban egy vagy több család gyerme-keivel foglalkozni. — Bővebb fel-világosítás Árvaház-utca 33. sz.

(294) 2—3

SÜKETEKNEK!

Egy személy, ki egyszerű házi-szer által 23 éves süketsegből és fül-zugásból kigyógyult, hajlandó e szer-leírását német nyelven megkeresésre bárkinek ingyen megküldeni. Czim: **Nicholson J. H., Bécs, IX. Kolin-utca 4. sz. a.**

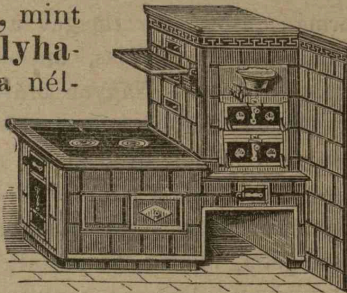
(293) 2—*

Az őszi idényre!

ajánlom a t. cz. közönségnek saját leg-jobbnak elismert és solid asztal- és állványos takaréktűzhelyeimet, úgy falazva, mint

hordozhatókat is kályha-csempé berakattal vagy a nél-kül, melyeket minden nagy-ságban 100 darabon felül készen raktáron tartok.

Átveszek ócska takaréktűz-helyeket is cserében ujakért.

(286) 2—10

Tisztelettel

Widmann Alfred,

lakatosmester és takaréktűzhely-specialista.

Brassó, Vár-utca 51. (rég. 300.) sz.